

*ДОСВІД РОБОТИ БІБЛІОТЕКАРЯ ШКІЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ
СИВАСЬКОЇ ЗОШ І-ІІІ СТУПЕНІВ №2
ХЛАНОВСЬКОЇ НАТАЛІЇ ВАЛЕРІЇВНИ*

*Людина – це підсумок прочитаного.
Дитина, яка свого часу не зустрілася
з доброю книгою, ніколи не стане
в майбутньому яскравою особистістю.*

М. Слабошпицький

***Так! Я люблю свою професію,
І з кожним роком все міцніш!
Вона схожа на поезію,
Хоча багато повсякденного у ній.***

Закон України «Про загальну середню освіту» визначає важливу роль шкільної бібліотеки, яка є важливим засобом і формою втілення в життя культурно-виховної та просвітницької роботи у системі освіти. Саме вона сприяє формуванню культури читання, саморозвитку особистості дитини, підвищенню інформаційної, освітньої, пізнавальної, інтелектуальної компетентності сучасних школярів.

Протягом останнього часу спостерігається спад читацької активності та культури учнів. Тому, одним з головних завдань шкільного бібліотекаря є підвищення інтересу школярів до читання художньої літератури та періодичних видань, зацікавлення дітей науковою та довідковою літературою, формування умінь та навичок користуватися нею. Саме зараз, у вік комп'ютеризації і доступу до Інтернету, багато учнів мають можливість одержати знання саме через комп'ютер. Вони все рідше тягнуться до книжки.

Сучасний навчально-виховний процес спрямований на виховання учня – суб'єкта культури і власної життєтворчості. Школа, учитель, класний керівник, бібліотекар мають забезпечити духовний розвиток і саморозвиток особистості, навчити вихованців мистецтву творити себе і своє життя. Тому пропаганда читання, виховання інформаційно-бібліографічної та читацької культури, мають бути пріоритетом спільної діяльності педагогів, бібліотекаря та батьків.

Шкільна бібліотека - центр пропаганди книги

Шкільна бібліотека є центром пропаганди книги, надійним помічником педагогів у навчанні та вихованні учнів.

Основними напрямками роботи бібліотеки є:

-довідково-бібліографічне забезпечення навчально-виховного процесу;

- вивчення та розвиток читацьких інтересів, керівництво читанням дітей;

- інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу;

- популяризація літератури.

Навчити дітей-читачів користуватися книгою, фондами бібліотеки допомагає система занять з основ бібліотечно-бібліографічної грамотності.

Так проводяться бібліотечні уроки на теми:

«У книжковому царстві» -мандрівка-знайомство

«Мої перші книги – казки»

«Як з'явилась на світ перша книга»

«Ілюстрація в книзі»

«Правила із цих книжок треба знати на зубок» - бесіда

«Розповідь про домашню бібліотеку» - круглий стіл

«Острови книжкових скарбів» - літературна подорож

«Книга та комп'ютер в інформаційному суспільстві» урок-діалог

«Світ професій – мій вибір, мій успіх» - урок-проект

«Електронний каталог або як знайти книгу»

З метою інформування вчителів і учнів систематично діє книжкова виставка «На хвилинку зупинись - нові книги подивись».

Оформлена постійно-діюча книжкова полицка «Книга - освіта - знання».

Шкільна бібліотека - це фундамент освіти і самоосвіти, скарбниця людського знання. Вона забезпечує потреби навчально-виховного процесу в усіх його ланках, надає систематичну допомогу учням в опануванні знаннями з навчальних предметів, виховує бажання розширювати обсяг знань, знайомитись із різноманітними джерелами інформації, навчає розуміти їх, користуватись ними, виховує творчого читача.

Для цього в бібліотеці створена картотека газетно-журнальних статей на допомогу у вивченні різних предметів.

Оформленні тематичні папки:

«Все для вчителя»,

«Рід наш сягає в сиву давнину»,

«Письменники рідного краю»,

«Сім'я і школа – дві великі сили»,

«Вогнене слово Кобзаря»

«Правові знання кожному громадянину»

«Наша пам'ять незгасна»

З метою популяризації літератури з різної тематики оформлені книжкові виставки:

«Творчість наших земляків»;

«Таврії перлина – рідний наш Херсон»,

«Скарбниця народної мудрості»,

«Голгофа голодної смерті»,

«Могутня ріка нашої країни»,
«Звучи, моя мова чарівна»
«Краса і загадковість рідної землі»
«Свята моєї Батьківщини»
«Степ та воля – козацька доля»
«Є право – є надія»
«Я у світі професій»
«Український Мойсей»

Особливу увагу в своїй роботі бібліотека приділяє популяризації літератури рідного краю.

Оформлені тематичні папки:

«Сиваське – мій рідний край»,
«Література рідного краю».

Тематичні полицки:

«Письменники Херсонщини».

Бібліотекою проводиться робота по поляризації творів і увіковіченню пам'яті (бесіди, виставки) Т.Г. Шевченка „Вклонімося Кобзареві”, ранок поезії „Шевченкове слово - пісня не вмере, не загине”, викладка літератури „Ти завжди в серцях людей, Тарасе!”, Л. Українки, І.Франка, М. Грушевського «Апостол української ідеї», П.Тичини «Мова Тичини» – співучий струмок», Б.Олійника, І.Кочерги, Дніпрової Чайки«Квітка України в вінку нетлінних імен», М. Вінграновському «До мови доторкнімось серцем», М.Сингаївському «Я син гаїв – співець весни».

Постійну увагу бібліотека в своїй роботі приділяє популяризації літератури по народознавству. Традиційними у школі стали спільні свята класів і шкільної бібліотеки: «Моя Україна – козацька країна», «Покрова – мати козака», «Золота красуня – Осінь», «Українська пісня від минулого до сьогодення», «Грудень іде - свята веде», «Масляна до нас прийшла», «Український ярмарок», «Народ скаже, як зав'яже».

Діє змінний щомісячний „Календар читача”, оформлені папки:
„Письменники Херсонщини”,
„Народні символи України”,
„Українські народні свята, звичаї, обряди”.

Щорічно в закладі відзначається Всеукраїнський День бібліотек. В цей день для учнів початкової школи проводиться бібліопікнічок «Веселися, грай і книжки читай», вереснева читальня «З книжками на повітря» та ін. В навчальному закладі проходить акція «Подаруй бібліотеці книгу».

Колектив школи постійно бере активну участь в огляді-конкурсі „Живи, книго!”. І це не випадково, бо дирекція, вчителі, бібліотекар,

учнівський комітет школи продумують, розробляють заходи по проведенню огляду-конкурсу. В бібліотеці естетично оформлені стенди по огляду-конкурсу, класи, окремі учні відзиваються подяками та грамотами за перемогу в шкільному турі акції „Живи, книго!”

В кожному класі оформлені „Куточки бережливих”.

Класоводи, класні керівники на виховних годинах проводять бесіди: „Скільки коштують державні підручники”, „Правила поводження з книгою”.

Шанобливе ставлення до книги і читання бібліотекар виховує через систему проведених з вчителями інтегрованих уроків: «Т. Шевченко – Сонце України», «Музи Т. Шевченка», урок-подорож до країни Книголяндія «Бібліотека – затишний дім», «Казка в гості завітала», «Ці малі, добрі книги» та ін.

У шкільному плані роботи передбачено проведення заходів за спільним планом із Сиваським ясла-садком №2 «Сонечко». Актив бібліотеки бажані і чекані гості в ДНЗ. Вони приходять до малят, щоб подарувати їм цікаву казку-виставу, провести змістовні нові ігри, залучити малят до творчості у декламуванні віршів про книгу, дружбу, українську мову, рідний край.

По школі розроблені єдині вимоги та критерії оцінювання стану збереження підручників, заходи, під час проведення яких будуть систематично проводиться рейди-перевірки підручників.

Отже наша шкільна бібліотека - структурний підрозділ школи, головне завдання якого сприяти інформаційному забезпеченню навчально-виховного процесу. Бібліотека забезпечує цей процес в усіх його ланках, надаючи систематичну, цілеспрямовану допомогу учням в опануванні знаннями з шкільних предметів, вивчення яких передбачає шкільна програма, виховує творчого читача.

Не може бути учень грамотним, не знаючи творів. Класична література Г.С. Сковороди, Т.Г.Шевченка, Марка Вовчка, Лесі України, Ліни Костенко була і є неперевершеною школою майстерності. На ній виховуються учні і стають людьми з великої літери.

Постійна підтримка з боку адміністрації НВК, співпраця з педагогічним колективом, з районною бібліотекою дає надію бачити

майбутнє нашої шкільної бібліотеки як центру пізнавальної та науково-педагогічної інформації.

Теоретична база досвіду

Перехід освіти на новий Державний стандарт, введення нових програм, надходження нових підручників вимагає активного оновлення, пошуку нових технологій і знань, підвищення фахового рівня шкільного бібліотекаря, адже йому потрібно намагатися йти попереду читача, не бути пасивним очікувачем, коли учитель чи учень прийде до бібліотеки за потрібною інформацією, а своєчасно знаходити і активно пропагувати новинки літератури.

Носієм інформації в шкільній бібліотеці є книжковий фонд художньої, науково-пізнавальної і довідкової літератури, максимальне розкриття якого, в умовах відкритого доступу, є запорукою успішного керівництва процесом читання. Відкритий доступ до бібліотечного фонду – це один із шляхів прищеплення інтересу до книги, оскільки саме він допомагає виховати у читачів такі риси, як чесність, відповідальність, допитливість.

Відкритий доступ до книжкового фонду особливо необхідний дітям, інтереси яких ще не сформувалися. Він дає змогу читачам детальніше познайомитись з фондом та вибрати книгу з тієї чи іншої теми.

Технологія досвіду

Бібліотека Сиваської ЗОШ I-III ступенів №2 - є важливою ланкою забезпечення навчально-виховного процесу у закладі, скарбницею усіх духовних багатств, осередком інформаційної роботи. Сюди йдуть за книгою та порадою, тут навчають дітей пізнавати, працювати, спілкуватися, тут надають науково-методичну допомогу педагогам. Вона є фундаментом освіти і самоосвіти, берегинею людського знання.

Бібліотека закладу працює за сучасними інноваційними технологіями, має сучасні технічні засоби, що дозволяють одержувати різноманітну інформацію і тим самим задовольняє будь-які інформаційні запити читачів.

Важливою проблемою шкільної бібліотеки є відсутність у ній комп'ютеризації. При можливості підключення шкільної бібліотеки до всевітньої мережі Інтернету у дітей відкрився б доступ до необмеженої кількості інформаційних джерел як традиційних (книг, газет, журналів), так і нетрадиційних для бібліотек (відео- та аудіо-матеріалів, комп'ютерних програм, баз даних).

Бібліотекар, як координатор інформаційної культури читача, постійно забезпечує дієвість бібліотечних тематичних полиць «Бібліотекар - педагогу», «Бібліотекар – учню», «Бібліотекар – батькам».

При наявності у бібліотеці Всесвітньої мережі Інтернет – була б забезпечена можливість учням і педагогам використовувати інформаційний простір мережі Інтернет, знайомитися з матеріалами перспективного досвіду відомих педагогів, новими освітніми

технологіями, користуватися електронними посібниками художньої та довідкової літератури, Вікепедією.

У своїй роботі шкільний бібліотекар постійно звертає увагу на формування культури читання, саморозвитку особистості дитини, підвищенню інформаційної, освітньої, пізнавальної, інтелектуальної діяльності школярів.

Книга – велике диво, створене людиною, книга – постійне джерело знань, здобутих людством протягом віків. Спілкування з книгою допомагає дитині оволодіти певною системою знань, засвоїти досвід попередніх поколінь, прилучити її до культурних надбань та цінностей українського народу, його звичаїв та традицій.

Найбільш популярними формами роботи, що сприяють розвитку інтересу дітей до книги є: групові та індивідуальні презентації за прочитаними книжками; популяризація книжок за допомогою тематичних виставок та оглядів літератури; створення рекомендаційних списків літератури для різних вікових категорій; конкурси на кращий малюнок до улюбленої книги; роздуми та диспути про прочитану книгу (зошит відгуків про прочитану книгу); бібліотечні уроки; інтегровані уроки, слайд-шоу, презентації; літературні ігри, конкурси, вікторини, поетичні вернісажі.

Ось чому шкільний бібліотекар велику увагу приділяє пошуку цілеспрямованих новітніх технологій щодо популяризації художньої, науково-популярної літератури, які формують у школярів нагальну щоденну потребу в читанні книг, у роботі з ними.

З метою посилення ролі книги в безперервному процесі, формування учнівської молоді культури читання, виховання бережливого ставлення до книги у закладі традиційно проходить дитячий ранок «Посвята у читачі», тиждень дитячої читання «Під вітрилом книги – до нових відкриттів», свято книги, місячник Всеукраїнської акції шкільної бібліотеки, бібліотечний квест «Сторінками прочитаних книг», «Найкращий читач 2017», «Прощавай, Букварику!», «Прощавай, початкова школо!».

Такі заходи сприяють підвищенню інтересів учнів до книги, до читання. Як правило після кожного успішного проведеного бібліотечного уроку, огляду книг, у шкільній бібліотеці створюється ціла черга учнів за цікавими книжками. Покликання кожного масового заходу – прищеплювати учням смак до художнього слова, щоб пізнати його багатство, красу, емоційну силу, неповторне звучання рідною мовою; піднести дитячу самоосвітню діяльність на висоту нашого часу – часу з потребою безперервної освіти, безперервного розвитку та максимальної віддачі.

Щорічно в школі проходить конкурс «Найкращий читач року», серед учнів 6 -7 класів, а також заходи з нагоди знаменних та пам'ятних дат. Уже традиційним став конкурс-фестиваль «Поетичний камертон Ліна Костенко: патріотичні лейтмотиви», в якому учні школи беруть участь і виборюють перемоги. Так у 2016 році у збірнику творів «Пелюстки для Ліни» був надрукований вірш Крупи Анни «Життя іде та

треба коректур...». Два роки поспіль на обласний етап конкурсу направляються художні роботи учня Гусака Антона.

Діяльність бібліотеки є невід'ємною частиною всього навчального процесу школи. Так само, як нестандартні інноваційні уроки вчителів підвищують зацікавленість учнів до предмета, розвивають творчість, навчають працювати з різними джерелами знань, так і нестандартні бібліотечні заходи дають можливість зацікавити дітей доброю книгою й іншими культурними надбаннями людства, піднести дитячу самоосвітню діяльність на висоту нашого часу – часу з потребою безперервної освіти, безперервного розвитку та максимальної віддачі.

«Без високої культури читання немає ні школи, ні справжньої розумової праці, читання - це найважливіший інструмент навчання та джерело багатого духовного життя» - говорив відомий педагог В. Сухомлинський. Саме тому сучасний навчально-виховний процес має бути спрямований на виховання учня – суб'єкта культури і власної життєтворчості. Школа, учитель, класний керівник мають забезпечити духовний розвиток і саморозвиток особистості, навчити вихованців мистецтву творити себе і своє життя. Велику роль у цьому процесі відіграє книга. Тому пропаганда читання, виховання інформаційно-бібліографічної та читацької культури, формування вміння користуватися бібліотекою, її послугами, книгою, довідковим апаратом, розвиток пізнавальних інтересів – пріоритетні напрямки спільної діяльності педагогів, бібліотеки, батьків. Адже «Читання – шлях до успіху». У практиці своєї роботи застосовуємо різноманітні форми і методи індивідуальної роботи з читачами різних вікових груп.

В основі індивідуальної роботи з учнями молодших класів лежить спільна робота бібліотекаря, вчителя, батьків у пробудженні та розвитку дитини інтересу до самостійного читання, до дитячої книжки.

У практиці своєї роботи застосовуємо різноманітні форми і методи індивідуальної роботи з читачами різних вікових груп.

В основі індивідуальної роботи з учнями молодших класів лежить спільна робота бібліотекаря, вчителя, батьків у пробудженні та розвитку дитини інтересу до самостійного читання, до дитячої книжки.

Велику увагу звертає Хлановська Н.В. вивченню уподобань школярів шляхом моніторингових досліджень, анкетувань, тестів «Чи вмієш ти читати?», «Бібліотека – очима читача». Результати анкетування дають змогу зорієнтувати увагу на кожну особистість, здійснити керівництво читанням через співпрацю, надати допомогу в доборі літератури, вихованні культури читання.

Досягаючи головної мети у роботі над проблемою «Сучасні підходи до розвитку читацьких інтересів школярів», пошуку нових підходів до підвищення читацької культури учнів, а саме - використання інтерактивних та ігрових технологій, обґрунтовуючи практичну значущість досвіду, можна зробити висновки, що робота бібліотекаря має позитивний вплив на формування духовно багатой та морально стійкої особистості

Співпрацюю із селищною та центральною

районною бібліотекою для дітей

Заохочення інтересу до читання – загальносвітова тенденція. Сьогодні юний читач – якісно новий тип читача. Змінилися дозвіллієві переваги дітей, їхні пізнавальні і читацькі інтереси, джерела одержуваної інформації. Однією з основних тенденцій дитячого читання сьогодні стало домінування "ділового" читання над читанням "для душі". Отже, можна зробити висновки, що учні не прагнуть охопити тему цілком, розглянути її під різними кутами зору, прочитати щось додатково. Дитина не перестає читати – просто її читання стає іншим, а саме: більш індивідуальним, прагматичним, інформаційним і поверхневим.

Одним із "винуватців" відлучення дітей від дозвіллієвого читання називають комп'ютер – цей неперевершений компаньйон в іграх і пошуку цікавої інформації. Втім, бібліотекарі вже дійшли висновку, що краще не обвинувачувати ЕОМ у витисненні книги, а використовувати його на користь читанню. Комп'ютер для бібліотекаря – це засіб та інструмент швидкого, точного, повного отримання інформації, центр збереження і поширення не тільки самих документів інформації, а й орієнтир для читачів у пошуку інформації про документи, навіть тих, яких немає у наявності. Крім того, комп'ютер – це привабливий для дітей технічний засіб, засіб пробудження інтересу до книги, до пізнання. Тож треба готувати і давати школярам-читачам комп'ютерні завдання і додому. Такий своєрідний міст між віртуальним світом і реальною

бібліотекою сприяє росту її популярності, поєднуючи старі форми з новітніми інформаційними технологіями, перетворюючи бібліотеку в особливе інтелектуальне середовище, що спонукає до здобуття знань.

Бібліотекар у системі "користувач-комп'ютер" повинен бути активним, технологічно підготовленим професіоналом, психологом і педагогом. Сьогодні місія бібліотекаря полягає, насамперед у тому, щоб допомогти користувачам зорієнтуватися не тільки у безмежному просторі книг і традиційних носіїв інформації, але й у світі електронної інформації.

З власного досвіду можна стверджувати, що попри основні завдання: інформаційного забезпечення навчального процесу, роботи з вчителями – інформування про нову методичну і педагогічну літературу, підбір додаткової літератури до уроків і класних заходів, роботи з батьками, бібліотекар навчального закладу відіграє важливу роль у первинному залученні дітей до читання. Шкільна бібліотека більш ніж будь-яка інша наближена до дитини. У публічну дитячу бібліотеку дитина піде у тому випадку, якщо в неї уже сформована потреба у читанні. Шкільну не мине ніхто.

Завдяки своїй наближеності до дітей, постійному контакту з учителями і батьками бібліотекар має можливість спостерігати дитину в різних сферах її життя – в бібліотеці, на уроці, з друзями на перерві або на святі – завжди може порадитися з вчителем, класним керівником. Вчитель у свою чергу може вирішувати деякі педагогічні проблеми не безпосередньо, а використовуючи можливості бібліотеки. Участь шкільного бібліотекаря у житті школи, підготовці свят і спільних уроків з вчителями дає великі можливості для залучення дітей до читання та прищеплення їм культури роботи з книгою. Коли батьки підтримують контакт зі школою, бібліотека повинна звертати увагу на те, що і як читають діти. В цьому полягає ще одна важлива особливість роботи шкільних бібліотек.

Та якщо вже говорити про вплив на дитяче читання, то саме ця включеність в життєвий простір дітей і навчальний процес школи роблять роботу бібліотеки особливо важливою.

Бібліотекар перебуває в школі увесь час на очах дітей. Навіть тоді, коли дитина ходить в бібліотеку лише два-три рази на рік за підручниками (адже буває і так), вона все одно знає співробітників бібліотеки в обличчя, хочеш не хочеш знає, що відбувається в стінах бібліотеки і в школі. Раніше або пізніше щось її зацікавить. Крім цієї непрямої дії, яка безумовно є в кожній школі, де бібліотека – не лише пункт видачі підручників, бібліотекар може впливати на читання дітей через їх друзів, вчителів, через спільну підготовку заходів в класі.

У бібліотекаря із будь-яким учнем інша форма стосунків: за ними не стоїть ні зроблене домашнє завдання, ні оцінка в класному журналі або проблеми поведінки на уроці. Учень для бібліотекаря – читач, а не двієчник або відмінник, не любимчик чи хуліган. Це інше спілкування. Воно може бути більш довірливим або більш діловим, але воно дає інші можливості, як на мене – більші, ніж навіть в учителя. Часто в школі

бібліотека – місце неформального спілкування. Кому не доводилося бачити дітей, що приходять в шкільну бібліотеку просто так? Не за книгою, не у справі – поспілкуватися. І саме тут необхідно звернути увагу на самоосвіту бібліотекаря адже читачі бажають бачити бібліотекаря людиною ерудованою, обізнаною, з почуттям гумору, готовою до спілкування, а ще, безумовно, це повинен бути майстер своєї справи, актор, педагог, який налаштовував би юних користувачів бібліотеки на плідну співпрацю з книгою, створював атмосферу гармонійного сприйняття ними книги, ауру доброзичливості та взаєморозуміння. Бібліотекар сам повинен бути обізнаним і активним читачем.

Для цього бібліотекарі загальноосвітніх навчальних закладів Новотроїцького району організують та беруть участь у семінарах, тренінгах, круглих столах, конференціях.

Оскільки особистість значною мірою формується у дитячі і шкільні роки, то потреби, навички й інтереси читання дорослого, в основному, залежать від його ставлення до книги у дитинстві. Отже, якщо ми хочемо, щоб завтрашній читач захоплювався книгою і читанням, мав різнобічні інтереси, то сьогодні ми повинні приділяти увагу, дітям, їхньому ставленню до книги і бібліотеки. Батьки, як організатори дитячого читання мають стати союзниками з відродження престижу читання у дітей та підлітків.

Наша школа прагне зробити бібліотеку не лише інформаційним, але і культурним центром школи, об'єднуючи у себе вчителів, дітей, батьків.

З усього вище зазначеного можна сказати, що для залучення дітей до книги батькам, вчителям, бібліотекарям необхідно спільно діяти у вихованні інтересу до читання. У бібліотеках поряд із традиційними формами роботи активно використовувати новітні інформаційні технології, проводити різноманітні цікаві заходи спрямовані на залучення дітей до читання.

Читання має бути не модою, а нормою для сучасної людини”

Література – це шлях у глибину дитячої душі, саме тому необхідно вчити ЛЮБИТИ літературу, осмислюючи та приймаючи прочитане... Дитина має навчитися ЧИТАТИ і ЛЮБИТИ аналіз прочитаного, а не лякатись обсягів та обходити стороною бібліотеки .

“Вчителеві сучасної школи дуже важко заохотити дитину читати, якщо з нею вдома не читають батьки”.

Поради батькам

- Дізнайтесь якими темами цікавиться дитина. Приділіть трохи часу та підготуйте перелік книг, які зможуть в найкращий спосіб висвітлити дану тематику та підтримати подальший інтерес дитини до книги.

- Станьте прикладом для своїх дітей у читанні. Діти намагаються у всьому копіювати дорослих, переймаючи від них їхні знання, досвід, манери поведінки і т.п. Саме тому дуже важливо показати дітям позитивний підхід до читання книг, наскільки цікавим та захоплюючим може бути процес знайомства з книгою.

- Створіть для дитини її власну бібліотеку, адаптовану під її інтереси, смаки та бачення. Перш за все, дитина повинна відчувати себе комфортно, знаходячись в рамках певного домашнього простору. Доцільно створити таку атмосферу та облаштувати дитячий простір так, щоб дитина із задоволенням проводила час за читанням книжок.

- Підтримуйте читацькі події у вашому місті. Намагайтесь частіше відвідувати разом з вашою дитиною події, які мають на меті популяризацію книги (це так звані презентації нових книг, які супроводжуються бесідою та знайомством з авторами; книжкові ярмарки та форуми для видавців і т.п.).

- Приділіть більш часу на обговорення з вашою дитиною прочитаного. Старайтесь не критикувати дитину при хибній думці чи неточному висновку, дайте їй можливість пофантазувати та висловитись у той спосіб, який їй підходить краще. Обговорення прочитаного хороший спосіб комунікацій батьків з дітьми. Адже, слід визнати, сучасний ритм життя є причиною все більшої зайнятості та заклопотаності, в той же час розумне спілкування з дитиною про прочитану книгу може стати хорошим проведенням спільного часу.

- Дитину можна навчати читати щойно вона почала говорити.

- Як тільки дитина вивчила абетку, вона повинна читати лише з власного бажання. Якщо такого бажання немає, потрібно читати їй вголос, а окремі фрагменти разом з нею.

- Дітям потрібно читати і в середніх класах школи.

- Дітей будь-якого віку не можна примушувати читати. Натомість батькам варто читати дитині щодня.

Поради вчителям

- Читати вголос різноманітні тексти учням варто щонайменше 20 хвилин протягом уроку. Можна вибрати найцікавіший уривок із книжки, щоб заохотити дітей. Але такі читання потрібно проводити систематично – тільки тоді Ви побачите результат.

- Не уникайте спілкування про сучасну белетристику, екранізацію творів або ж обговорення незручних тем.

- Дітей потрібно вчити не переказувати текст, а осмислювати його. На основі тексту Ви можете дискутувати з учнями, ставити один одному питання.

Бібліотека свого значення для сучасних дітей не втратила і не втратить ніколи. Звичайно, нове покоління зовсім інше – вони

інакше спілкуються, слухають іншу музику, мають інші авторитети, зовсім інші книги читають, але ж читають!

Тому так важливо сьогодні не обмежуватись традиційними формами роботи, а шукати й шукати нові шляхи популяризації бібліотечних ресурсів і розповсюдження знань у суспільстві. Тільки так ми не загубимо свій імідж, а бібліотека завжди буде залишатись втіленням нового і незнаного.